

WSTYD

(Shame)

W KINACH OD 24 LUTEGO 2012

DYSTRYBUCJA W POLSCE

GF

GUTEK FILM

ul. Wojska Polskiego 41/43, 01-503 Warszawa

tel.: (+4822) 536 92 00, fax: (+4822) 635 20 01

e-mail: gutekfilm@gutekfilm.pl <http://www.gutekfilm.pl>

WSTYD

SHAME

Reżyseria

Steve McQueen („Głód”)

Scenariusz

Steve McQueen i Abi Morgan („Żelazna Dama”)

Muzyka

Harry Escott

Zdjęcia

Sean Bobbitt („Głód”)

W rolach głównych:

Michael Fassbender
Carey Mulligan
James Badge Dale

Brandon
Sissy
David

Producent

See-Saw Films

Film 4

Nagrody

MFJ Wenecja 2011 – nagroda Volpi Cup dla najlepszego aktora

MFJ Wenecja 2011 – 'CinemAvvenire' Award

MFJ Wenecja 2011 – nagroda FIPRESCI

BIFTA Award – Michael Fassbender

Wielka Brytania

rok produkcji: 2011

czas trwania: 101 min.

35 mm – Dolby Digital

Kolor

Mężczyzna. Kobieta. Nowy Jork.

On jest świetnie ustawionym singlem, całkowicie uzależnionym od seksu.

Ona czuje się zagubiona w wielkim mieście, jest spragniona bliskości i uczuć.

Czy potrafią sobie pomóc?

Wstyd, nominowany do Złotych Globów i uznany w wielu rankingach za najlepszy film roku, to dramat erotyczny na miarę naszych czasów. Występujący w głównej roli Michael Fassbender stworzył jedną z najodważniejszych kreacji we współczesnym kinie. Partneruje mu brytyjska wschodząca gwiazda Carey Mulligan, znana z ról w *Drive* i *Była sobie dziewczyna*.

Wstyd jest pulsującą emocjami, przeznaczoną wyłącznie dla dorosłej publiczności opowieścią o współczesnych związkach.

GŁOSY PRASY

Brawa i gwizdy rozległy się po projekcji „Wstydu” (...) Mimo zawstydzenia części męskiej widowni „Wstyd” okazuje się wybitnym filmem. (...) Rola erotycznego antybohatera jest szczytową i najodważniejszą kreacją Michaela Fassbendera. Aktor staje się powoli gwiazdorem nr 1 obecnej dekady.

Tadeusz Sobolewski „Gazeta Wyborcza”

Drugi film Steve'a McQueena przyciągnie publiczność i krytykę ostrym portretem uzależnienia od seksu. Za sprawą błyskotliwego, wyuzdanego występu Fassbendera Wstyd staje się prawdziwą wycieczką na dziką stronę.

„Hollywood Reporter”

Wstyd to kawał wspaniałego i świetnie zagranego kina.

Roger Ebert „Chicago Sun – Times”

O PRODUKCJI

Wstyd kręcono w Nowym Jorku, w lutym i marcu 2011 roku. Było to już kolejne spotkanie reżysera Steve'a McQueena (*Głód*) i aktora Michaela Fassbendera (*Bękarty Wojny*, *X-Men: Pierwsza Klasa*). Fassbender wciela się w rolę Brandona, trzydziestolatka z Nowego Jorku, który ucieka od swojego bezpiecznego, ułożonego życia w przypadkowe przygody miłosne. Pewnego dnia w jego zrutynizowany świat wkracza siostra Sissy, obiecująca piosenkarka, w którą wciela się nominowana do *Oscara* Carey Mulligan (*Była sobie dziewczyna*, *Drive*).

Podobnie jak w debiutanckim *Głodzie* (2008), w nowym filmie reżyser skupia się na złożonej relacji człowieka do własnej cielesności. Poszerza jednak pole zainteresowania próbując na przykładzie historii Brandona, pokazać zmieniający się charakter kontaktów międzyludzkich. Po wielkim sukcesie *Głodu*, który zapewnił McQueenowi Złotą Kamerę za debiut reżyserski

w Cannes, McQueen i Fassbender byli zdecydowani na dalszą współpracę. - *Michael to prawdziwy aktorski geniusz – mówi McQueen. - Chcę pracować z najlepszymi możliwym aktorami i tak się składa, że nie ma lepszego od Michaela.*

Fassbender także nie mógł doczekać się dalszej pracy z McQueenem. Jest zachwycony tym jak reżyser potrafi zmobilizować aktorów do przekroczenia własnych ograniczeń. - *W pracy Steve jest w stanie zapanować nad wszystkim, współpraca z nim jest fascynująca i przerażająca zarazem - mówi Fassbender - To doświadczenie można porównać do puszczania się poręczą, czy odczepienia linki zabezpieczającej podczas wspinaczki – musisz mu zaufać i zacząć spokojnie spadać.*

Pracując ze Steve'em czujesz się jakbyś stanął nad krawędzią przepaści - mówi James Badge Dale, wcielający się w postać Davida, szefa Brandona - Nie wiesz, co jest na dole, a on ci mówi żebyś po prostu ruszył, żebyś skakał – nie masz pojęcia, co się wydarzy. Ale Steve skacze razem z tobą i musisz mu zaufać, że się uda.

Możliwość pracy z McQueenem sprawiła, że Carey Mulligan od początku widziała się w roli siostry głównego bohatera. - *Kiedy przystali scenariusz i zobaczyłam, że w projekt zaangażowani są już Steve i Michael, wiedziałam, że muszę w to wejść – wspomina aktorka – Spotkałam się ze Stevem w Londynie, na kawie, ale cały czas miałam wrażenie, że on chce gdzieś uciec. Mówiłam mu: „Czekaj! Jeszcze nie dałeś mi tej roli!” Właściwie to zmusiłam go, żeby mnie obsadził. Uchwycenie i przekonujące pokazanie nieprzewidywalnej i wrażliwej natury Sissy była dla Mulligan trudnym aktorskim wyzwaniem, dlatego wściekle zależało jej na tej roli.*

Wstyd jest pierwszym filmem wytwórni *See-Saw Films* od czasu nagrodzonego Oscarem *Jak zostać królem*. Producent Ian Canning zaznacza, że zarówno *Głód* jak i *Wstyd* łączy podobne skupienie na fizyczności. – *Głód opowiadał o uwięzionym człowieku, którego droga do wolności wiedzie przez własne ciało - mówi Canning. - We Wstydzie opowiadamy odwrotną historię – pokazujemy pozornie wolnego człowieka, dla którego ciało i jego potrzeby stają się więzieniem.*

Współscenarzystka filmu Abi Morgan, wielbicielka Fassbendera i Mulligan, mówi, że możliwość spotkania z nimi na planie *Wstydu* była spełnieniem marzeń. – *Wiedziałem, że to będzie fascynujące doświadczenie.* Morgan niedawno skończyła pisać scenariusz filmu *Żelazna Dama*, filmowej biografii brytyjskiej premier Margaret Thatcher, z Meryl Streep w roli tytułowej.

Producent Emile Sherman o pracy w Nowym Jorku: - *Perspektywa kręcenia w NY była dla nas naprawdę ekscytująca. Nigdy wcześniej tam nie pracowaliśmy. Mam siedzibę w Sydney, Ian Canning w Londynie. Stolica Wschodniego Wybrzeża to jedno z największych miast na świecie. Zostaliśmy bardzo ciepło przyjęci przez nowojorskich filmowców, a do tego mieliśmy świetnego kierownika produkcji i współproducenta - Bergena Swansona. To jest świetne miejsce do kręcenia filmów i na pewno chcielibyśmy kiedyś tu wrócić.*

Wstyd został wyprodukowany przez *See-Saw Films* wspólnie z *Film4* przy współpracy *UK Film Council*. Producentami są Ian Canning i Emile Sherman z *See-Saw Films*.

O OBSADZIE

MICHAEL FASSBENDER (Brandon)

Urodzony w Niemczech irlandzki aktor (gdy miał dwa lata rodzina przeniosła się do Irlandii – rodzinnego kraju jego matki).

Zaczął występować w wieku 16 lat, a profesjonalne szlify zdobywał w prestiżowej Central School of Speech and Drama w Londynie.

Istotny w jego karierze okazał się występ w głośnym mini - serialu Stevena Spielberga i Toma Hanksa *Kompania braci*, gdzie wcielił się w rolę jednego z żołnierzy. Od tego czasu zaczął się pojawiać w popularnych produkcjach telewizyjnych m.in. w filmie fantasy *Rex*, w którym zagrał upadłego anioła Azazela oraz *Poirot: After the Funeral*, jednej z części znanej od ponad 20 lat serii inspirowanej prozą Agathy Christie.

Równolegle występował w teatrze. Zagrał w scenicznej wersji *Wściekłych psów* Quentina Tarantino, a także wcielił się w legendarnego przywódcę irlandzkiego ruchu oporu Michaela Collinsa (Fassbender jest z nim spokrewniony) w sztuce *Allegiance*.

Przełomem w jego karierze filmowej okazał się występ w ekranizacji komiksu *300* (2006), Zacka Snydera, gdzie zagrał jednego z walecznych Spartan. Mimo sukcesu komercyjnego Michael nie zrezygnował z występów w ambitniejszym repertuarze. W 2007 roku zagrał niespełnionego malarza Esme, kochanka głównej bohaterki w kostiumowym melodramacie *Angel* François Ozona.

Wielkim sukcesem artystycznym okrzyknięto rolę bojownika IRA Bobby'ego Sandsa, w nagrodzonym w Cannes *Głodzie* Steve'a McQueena. Aktor specjalnie na jej potrzeby schudł ponad 14 kilogramów doprowadzając swoje ciało do skrajnego wyczerpania. Film stał się początkiem niezwykle ciekawej artystycznie współpracy Fassbendera i McQueena (właśnie pracują nad trzecim wspólnym filmem).

Głód przyniósł Fassbenderowi *British Independent Film Award* (BIFA) oraz *Irish Film and Television Award* (IFTA), nagrodę London Film Critics Circle Award, a także wyróżnienia dla najlepszego aktora w 2008 roku na międzynarodowych festiwalach filmowych w Sztokholmie i Chicago.

Na tym ostatnim festiwalu wyróżniono go rok później za rolę w filmie Andrei Arnold *Fish Tank*. Kreacja zapewniła mu także nominacje do nagród BIFA i IFTA a także drugą już w karierze *London Film Critics Circle Award*.

Fassbender stosuje prawdziwy aktorski płodozmian, starając się nigdy nie powtarzać. W 2009 ponownie spotkał się z twórczością Quentina Tarantino, który zaproponował mu rolę w oscarowych *Bękartach wojny*. Michael wcielił się w rolę brytyjskiego agenta działającego w szeregach nazistów, w czym bardzo przydała mu się biegła znajomość niemieckiego (jego ojciec jest Niemcem). Rok później postanowił przenieść się jeszcze głębiej w przeszłość do czasów imperium rzymskiego. W widowisku historycznym „Centurion” zagrał legionistę walczącego na tyłach wroga z barbarzyńcami.

Rok 2011 okazał się prawdziwą erą Fassbenndera. Aktor pojawił się w wyczekiwanym prequelu komiksowej serii o przygodach mutantów *X-Men: Pierwsza Klasa* Matthew Vaughna, gdzie wcielił się w postać Erika Lehnsherra, lepiej znanego jako Magneto. Zagrał młodszą wersję postaci, którą w poprzednich częściach kreował Ian McKellen.

Chwilę później mogliśmy oglądać go jako Carla Junga w dramacie Davida Cronenberga *Niebezpieczna metoda*, gdzie na ekranie partnerowali mu Keira Knightley i Viggo Mortensen. Pojawił się też w nowej ekranizacji klasycznej powieści Charlotte Brontë *Jane Eyre*. Jednak największe uznanie przyniosło mu kolejne spotkanie ze Steve McQueenem na planie filmu *Wstyd*. Rola uzależnionego od seksu Brandona przyniosła mu m. in. nagrodę *Volpi Cup* na

MFJ w Wenecji, *British Independent Film Award* (BIFTA), oraz nominację do Złotego Globu.

Na premierę czeka thriller Stevena Soderbergha *Haywire*, w którym Fassbender występuje wspólnie z Ewanem McGregorem i Antonio Banderasem oraz najnowszy film science fiction Ridleya Scotta *Prometheus*.

Aktor po raz trzeci spotka się też na planie ze Stevem McQueenem. Panowie pracują właśnie nad filmem *Twelve Years a Slave*, dotyczącym problemu niewolnictwa.

CAREY MULLIGAN (Sissy)

Urodzona w 1985 roku brytyjska aktorka. Karierę filmową zaczęła od roli Kitty Bennet w nowej ekranizacji *Dumy i uprzedzenia* (2005) według Jane Austina, gdzie partnerowała Keirze Knightley. W tym samym roku wystąpiła w wielokrotnie nagradzonym (m.in. BAFTA) serialu BBC *Bleak House*, ekranizacji prozy Charlesa Dickensa. W telewizji zagrała też u boku filmowego Harry'ego Pottera – Daniela Radcliffe'a w *My Boy Jack*.

Równolegle występowała w teatrze m. in. jako Nina w *Mewie* Antoniego Czechowa, gdzie partnerowała na scenie Kristin Scott Thomas. *Daily Telegraph* nazwał jej rolę *ośniewającą*.

Przełomem w jej filmowej karierze okazał się rok 2009 kiedy to 24-letnia aktorka zagrała w filmie *Była sobie dziewczyna* Lone Scherfig według scenariusza Nicka Hornby'ego (*Był sobie chłopiec*). Rola nastolatki zakochanej w starszym mężczyźnie przyniosła Mulligan m. in. nominację do Oscara i Złotego Globu, nagrodę BAFTA i TFCA Award na festiwalu w Toronto. Krytyk magazynu *Variety* porównał ją do Audrey Hepburn.

Rok później zagrała u boku Susan Sarandon w dramacie *Najlepszy*, w którym wcieliła się w postać ciężarnej młodej dziewczyny. Choć film zebrał słabe recenzje, wszyscy zgodnie chwalili skomplikowaną rolę Mulligan.

We wrześniu 2010 do kina trafiła *Never Let Me Go* na podstawie obsypanej nagrodami powieści pióra Kazuo Ishiguro (*Okruchy dnia*). Film ten był pokazywany na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Toronto. Za swój występ Mulligan zdobyła nagrodę BIFA.

W tym samym roku Oliver Stone zaproponował jej rolę w sequele jednego ze swoich najważniejszych filmów *Wall Street 2: Pieniądz nie śpi*, gdzie zagrała córkę Gordona Gekko (w którego podobnie jak w 1987 roku wcielił się Michael Douglas). Na planie partnerował jej też gwiazdor serii *Transformers* Shia LaBeouf.

Ostatnio Mulligan można było zobaczyć u boku Ryana Goslinga, w *Drive* wyreżyserowanym przez Nicolasa Windinga Refna opartym na powieści Jamesa Sallisa. Film opowiada losy bezimiennego hollywoodzkiego kaskadera, który dorabia nocami jako kierowca gangsterów. Mulligan gra dziewczynę, która poważnie odmienia jego życie.

Pojawiła się także jako emocjonalnie niezrównoważona siostra głównego bohatera *Wstydu* Steve'a McQueena. Oba filmy zostały pokazane na festiwalu w Toronto i zostały entuzjastycznie przyjęte przez widownię i krytykę.

Obecnie Mulligan pracuje z Bazem Luhrmannem (*Moulin Rouge*) nad adaptacją powieści Francisca Scotta Fitzgeralda *Wielki Gatsby*. Carey wcieli się w rolę Daisy Buchanan, kochanki Jay'a Gatsby'ego, granego tu przez Leonarda DiCaprio. Film wejdzie do kin w 2012 r.

STEVE McQUEEN (reżyser i scenarzysta)

Brytyjski artysta działający na wielu polach sztuki takich jak film, rzeźba czy fotografia. Formalną edukację artystyczną odebrał w *Chelsea School of Art* oraz na *Goldsmith College* w Londynie. Jego pierwsze krótkie metraże były niemal wyłącznie nieme i czarno-białe, artysta

przyznawał się do inspiracji francuską „Nową Falą” oraz filmowymi eksperymentami Andy’ego Warhola. W filmie *Bear* (1993) pokazuje spotkanie dwóch nagich ludzi (jednym z nich jest sam reżyser), których relacja balansuje pomiędzy zalotami a wrogością. W *Deadpan* (1997) reżyser sięgnął po klasyczną scenę z filmem z Busterem Keatonem *Marynarz słodkich wód*. Na bohatera (znowu McQueen) raz za razem zawala się ściana budynku, jednak nic mu się nie dzieje, gdyż stoi nieruchomo w miejscu pustego okna.

Po dźwięk sięgnął w nakręconej w 1998 roku krótkometrażówce *Drumroll* (1998), dla potrzeb którego McQueen przytwierdził kamerę do beczki a potem toczył ją ulicami Manhattanu.

W 1999 otrzymał prestiżową nagrodę Turnera przyznawaną najbardziej intrygującym artystom wizualnym.

W 2006 roku pojechał do ogarniętego wojną Iraku co zaowocowało pracą *Queen and Country*, w której przedstawił twarze poległych brytyjskich żołnierzy w serii pocztowych znaczków.

W 2008 roku McQueen zdecydował się na pełnometrażowy debiut. Film *Głód* przedstawia ostatnie miesiące życia słynnego wojownika IRA Bobby’ego Sandsa, który w 1981 roku podjął strajk głodowy w proteście przeciwko traktowaniu więźniów w zakładzie karnym w Belfaście. Protest skończył się śmiercią głodową Sandsa.

Film przyniósł McQueenowi m.in. nagrodę Złotej Kamery na festiwalu w Cannes, *British Independent Film Awards* (BIFA), oraz BAFTA. Od *Głodu* rozpoczęła się też współpraca reżysera z aktorem Michaeliem Fassbenderem, której kolejny owocem jest powstały w roku 2011 *Wstyd*. Opowieść o uzależnionym od seksu nowojorczyku przyniosła twórcom kolejny deszcz nagród i sławę jednego z najbardziej kontrowersyjnych filmów roku (w USA dostał klasyfikację NC 17, czyli ze wskazaniem na dorosłych widzów). *Wstyd* wyróżniono m.in. nagrodą dla reżysera, aktora oraz FIPRESCI na festiwalu w Wenecji, BIFA dla najlepszego aktora oraz wyróżnienie za rolę Sissy dla Carey Mulligan na *Hollywood Film Festival*.

McQueen i Fassbender przymierzają się już do kolejnego projektu, którym będzie film *Twelve Years a Slave* poruszający problem niewolnictwa. Współproducentem i odtwórcą jednej z głównych ról jest Brad Pitt.

ABI MORGAN (scenarzystka)

Popularna w Wielkiej Brytanii dramatisarcka i scenarzystka. Jej sztuki wystawiano m. in. w Royal Exchange Studio Theatre w Manchesterze, The Royal Lyceum Theatre oraz The Traverse Theatre w Edinburghu. Za wystawioną w 2001 roku sztukę *Tender* była nominowana do nagrody Laurence’a Oliviera jako najbardziej obiecująca dramatisarcka.

Równolegle pisała scenariusze dla telewizji. Dramat *Sex Traffic*, wyreżyserowany przez Davida Yatesa, został nagrodzony najważniejszą brytyjską nagrodą BAFTA. Z uznaniem spotkały się jej kolejne teksty takie jak *Tsunami: The Aftermath* (2006), *White Girl, part of White* (2008) czy *Royal Wedding* (2010).

Dużym sukcesem okazał się nakręcony dla BBC serial *The Hour* (2011), którego akcja rozgrywa się w 1956 podczas kryzysu sueskiego.

Morgan nie unika też kina. Przed *Wstydem* napisała scenariusz filmu *Brick Lane* (2007) według powieści Monici Ali. Rozgrywająca się w latach 80. historia indyjskiej dziewczyny próbującej ułożyć sobie życie w Londynie nagrodzono na MFF w San Sebastian.

Przełomowy okazał się dla niej rok 2011. Steve McQueen zaprosił ją do współpracy przy nagradzanym na całym świecie *Wstydzie*. Morgan jest też odpowiedzialna za scenariusz filmowej biografii byłej premier Wielkiej Brytanii Margaret Thatcher – *Żelazna Dama*.